

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
VIEŠOJO VALDYMO IR SOCIALINĖS APLINKOS DEPARTAMENTO
VIEŠOJO VALDYMO IR ATVIROS VYRIAUSYBĖS SKYRIUS

PAŽYMA

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENAMOSIOS VIETOS DEKLARAVIMO
ĮSTATYMO NR. VIII-840 5, 6, 9, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO (TAP NR. 17-279(2); TAIS NR. 16-14333(4))

2017-04-18 Nr. NV-1001

Vilnius

Projekto rengėjas. Vidaus reikalų ministerija.

1. Projekto tikslas. Sudaryti galimybę **į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtraukti asmenis, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje**, taip pat **ištaisyti** 2016 m. sausio 1 d. įsigaliojusiam Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 pakeitimo įstatyme Nr. XII-1919 įsivėlusias **redagavimo klaidas**.

2. Dabartinė situacija. Pagal Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymą (toliau – Įstatymas), Lietuvos Respublikoje gyvenantys asmenys privalo deklaruoti savo gyvenamąją vietą arba būti įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą. Įstatyme yra nustatytas **baigtinis** asmenų, kurie gali būti įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, kategorijų **sąrašas**, kuris sudarytas atsižvelgiant į objektyvias aplinkybes, kodėl asmuo Įstatymo nustatyta tvarka negali deklaruoti gyvenamosios vietos (neturi nuosavybės teise patalpų ar pastato ar kitos teisės naudotis tokia patalpa ar pastatu ir gyvena laikinojo apgyvendinimo įstaigose, viešose vietose; yra laikomi tardymo izoliatoriuose ir pataisos įstaigose ir kt.). **Užsieniečiai, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, nepatenka į šį sąrašą**, todėl integracijos savivaldybės teritorijoje pradžioje **susiduria su gyvenamosios vietos deklaravimo sunkumais**, nes nuomojantys būstus gyventojai dažniausiai nepageidauja, kad jų nuosavybės teise priklausančiame būste šie užsieniečiai deklaruotų gyvenamąją vietą.

Per metus Lietuvoje yra pateikiama apie 340 prieglobsčio prašymų ir **apie 80 užsieniečių suteikiamas prieglobstis** Lietuvos Respublikoje (pabėgėlio statusas ar papildoma apsauga). Taip pat pagal Lietuvos priisimtus įsipareigojimus į Lietuvos Respublikos teritoriją **iki 2017 m. gruodžio 31 d. turėtų būti perkelti 1105 užsieniečiai, kuriems reikia prieglobsčio** (iki 2017 m. balandžio 13 d. perkelti 276). Lietuvos valstybės **paramos integracijai laikotarpis savivaldybės teritorijoje trunka iki 12 mėnesių**, tačiau gali būti pratęstas atsižvelgiant į aplinkybes (asmuo priklauso pažeidžiamų grupei, nepasirengęs integruotis ir kt.).

Įstatyme **dėl redagavimo klaidų yra klaidingų nuostatų**, susijusių su dokumentus išduodančiomis įstaigomis, asmenimis, įtraukiamais į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, užsieniečių asmens dokumentų duomenų pateikimu deklaravimo įstaigai.

3. Projekto esmė. Projektas parengtas vykdant Komisijos užsieniečių, kuriems reikia prieglobsčio, perkėlimo į Lietuvos Respublikos teritoriją ir užsieniečių integracijos įgyvendinimo klausimams

koordinuoti, sudarytos Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 21 d. nutarimu Nr. 1007, sprendimus numatyti galimybę prieglobsčio gavėjams būti įtrauktiems į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą.

Įstatymo projektu siūloma **nustatyti, kad į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą gali būti įtraukiami užsieniečiai, kuriems Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta tvarka suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, Lietuvos valstybės paramos integracijai teikimo laikotarpiu – pagal savivaldybę, kurios teritorijoje jie faktiškai gyvena.** Šie asmenys deklaravimo įstaigai papildomai turėtų pateikti sutartį dėl Lietuvos valstybės paramos integracijai šiam asmeniui teikimo (šios sutartys nėra centralizuotai tvarkomos).

Taip pat projektu siūloma **išbraukti ar patikslinti** dėl redagavimo klaidų atsiradusias **klaidingas nuostatas.**

4. Derinimas: Projektas suderintas su Socialinės apsaugos ir darbo, Teisingumo ministerijomis bei Lietuvos savivaldybių asociacija. Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – ETD) 2017 m. kovo 29 d. Vyriausybės posėdžio metu išsakytoms pastaboms aptarti Vidaus reikalų ministerija organizavo pasitarimą, po kurio projektas **patikslintas** ir papildomai **darbo tvarka suderintas.**

ETD iškeltą klausimą dėl Europos Sąjungos valstybės narės piliečių ir jų šeimos narių įtraukimo į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą Vidaus reikalų ministerija siūlo nagrinėti rengiamame išsamesniame Gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo pakeitimo projekte, kuriuo siekiama spręsti su gyvenamosios vietos deklaravimu susijusias kompleksines problemas (įvairių socialinių išmokų mokėjimo nesiejimą su gyvenamosios vietos deklaravimu, nelegalios nuomos, kuri sukelia problemas deklaruoti gyvenamąją vietą nuomininkams, ir kt.). Šį projektą planuojama pateikti Seimo rudens sesijai.

Atsižvelgiant į ETD pastabą, kad dokumento, patvirtinančio Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, įteikimas nesietinas su gyvenamosios vietos deklaracijos pateikimu, **rengiamas** šiuos klausimus reglamentuojančio **vidaus reikalų ministro 2008 m. liepos 25 d. įsakymo Nr. 1V-290 pakeitimas, kurį planuojama priimti 2017 m. birželio mėn.**

5. Atitikimas Vyriausybės programai. Projektas tiesiogiai neįgyvendina Vyriausybės programos nuostatų.

6. Dalykinio vertinimo išvada: Atsižvelgiant į tai, kad Vyriausybės siūlymu Įstatymo projekto svarstymas įtrauktas į Seimo pavasario sesijos darbų programą (numatyta svarstyti balandžio mėn.) siūlome projektą svarstyti **Vyriausybės posėdžio B dalyje.**

Skyriaus patarėja

Aušrina Genienė

LIETUVOS RESPUBLIKOS VIDAUS REIKALŲ MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga Šventaragio g. 2, LT-01510 Vilnius,
tel.: (8 5) 271 7154 / 271 7178, faks. (8 5) 271 8551, el. p. bendrasisd@vrm.lt
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188601464

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2017-04-

Nr. 1D-

(12)

DĖL ĮSTATYMO PROJEKTO

Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerija (toliau – VRM) pakartotinai teikia Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 5, 6, 9, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektą (toliau – Įstatymo projektas).

Įstatymo projektas parengtas vykdant Komisijos užsieniečių, kuriems reikia prieglobsčio, perkėlimo į Lietuvos Respublikos teritoriją ir užsieniečių integracijos įgyvendinimo klausimams koordinuoti, sudarytos Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2015 m. rugsėjo 21 d. nutarimu Nr. 1007, 2016 m. rugsėjo 29 d. ir 2016 m. spalio 27 d. posėdžių sprendimus numatyti galimybę prieglobsčio gavėjams būti įtrauktiems į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, parengti ir pateikti Vyriausybei reikiamų sprendimų dėl gyvenamosios vietos deklaravimo projektus.

Įstatymo projekto tikslas – sudaryti galimybę į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtraukti asmenis, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, Lietuvos valstybės paramos integracijai teikimo laikotarpiu – pagal savivaldybę, kurios teritorijoje jie faktiškai gyvena. Taip pat Įstatymo projektu siekiama ištaisyti Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 pakeitimo įstatyme Nr. XII-1919, kuris įsigaliojo 2016 m. sausio 1 d., redagavimo klaidas, kurios iškraipė deklaravimo įstaigų funkcijas bei išplėtė asmenų ratą, kurie yra įtraukiami į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą.

Įstatymo projektu siūlomos teisinio reguliavimo priemonės apibūdintos ir jas pagrindžiantys argumentai išdėstyti kartu teikiamame aiškinamajame rašte.

Įstatymo projektas neprieštaruja Septynioliktosios Lietuvos Respublikos Vyriausybės programai, kuriai pritarta Lietuvos Respublikos Seimo 2016 m. gruodžio 13 d. nutarimu Nr. XIII-82 „Dėl Lietuvos Respublikos Vyriausybės programos“.

Įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų ir atitinka bendrinės lietuvių kalbos normas.

Įstatymo projektas neperkelia ir neįgyvendina Europos Sąjungos teisės aktų.

Įstatymo projektas nenotifikuotinas Europos Komisijai.

Įstatymo projekto tiesioginė rengėja – VRM Viešojo saugumo ir migracijos politikos departamento (direktorius – Klaidas Kuchalskis, tel. 271 7248) Migracijos reikalų skyriaus (vedėja – Aušra Grikevičienė, tel. 271 7078, el. p. aušra.grikeviciene@vrm.lt) vyriausioji specialistė Lina Charašauskaitė, tel. 271 7000, el. p. lina.charauskaite@vrm.lt.

Dėl projektų konsultuotasi su visuomene, paskelbus juos Lietuvos Respublikos Seimo teisės aktų informacinės sistemos (TAIS) Projektų registravimo posistemėje.

Įstatymo projektas suderintas su Teisingumo ministerija, Socialinės apsaugos ir darbo ministerija ir Lietuvos savivaldybių asociacija.

VRM 2017 m. balandžio 4 d. organizavo pasitarimą Europos teisės departamento prie Lietuvos Respublikos teisingumo ministerijos (toliau – ETD) 2017 m. kovo 29 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdžio metu išsakytoms pastaboms aptarti. Pasitarime dalyvavo atstovai iš ETD, Lietuvos Respublikos Vyriausybės kanceliarijos ir Lietuvos Respublikos ūkio ministerijos. Įstatymo projektas patikslintas, atsižvelgus į pasitarime dalyvavusių institucijų atstovų

išsakytus argumentus, ir papildomai darbo tvarka suderintas su pasitarime dalyvavusiais institucijų atstovais.

Kartu pažymime, kad VRM, bendradarbiaudama su kitomis suinteresuotomis institucijomis (Socialinės apsaugos ir darbo bei Teisingumo ministerijomis, VĮ Registrų centru, Valstybine mokesčių inspekcija prie Finansų ministerijos, Lietuvos savivaldybių asociacija) ir siekdama spręsti su gyvenamosios vietos deklaravimu susijusias kompleksines problemas (įvairių socialinių išmokų mokėjimo nesiejimą su gyvenamosios vietos deklaravimu, nelegalios nuomos, kuri sukelia problemas deklaruoti gyvenamąją vietą nuomininkams, ir kt.), rengia Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo pakeitimo projektą, kurį planuojama pateikti svarstyti Lietuvos Respublikos Seimo rudens sesijoje. Manome, kad ETD iškeltas klausimas dėl Europos Sąjungos valstybės narės piliečių ir jų šeimos narių įtraukimo į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą turėtų būti sprendžiamas plačiau diskutuojant, prireikus atitinkami pakeitimai įtraukti į minėtą rengiamą projektą. Taip pat ministerija pritaria ETD pastabai, kad dokumento, patvirtinančio Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisę laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje, įteikimas nesietinas su gyvenamosios vietos deklaracijos pateikimu, ir dėl to turi būti pakeistas vidaus reikalų ministro 2008 m. liepos 25 d. įsakymas Nr. 1V-290 „Dėl Pažymos Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisei laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išdavimo, keitimo ir panaikinimo tvarkos aprašo ir sąjungos piliečio šeimos nario leidimo laikinai gyventi šalyje kortelės išdavimo, keitimo ir panaikinimo Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariams tvarkos aprašo patvirtinimo“. Šio įsakymo pakeitimo projektas yra rengiamas (planuojama, kad bus priimtas 2017 m. birželio mėn.).

Atsižvelgdami į Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsipareigojimus iki 2017 m. gruodžio 31 d. perkelti į Lietuvos Respublikos teritoriją 1105 užsieniečius, kuriems reikia prieglobsčio, ir į tai, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybės siūlymu Įstatymo projekto svarstymas įtrauktas į Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. pavasario sesijos darbų programą, patvirtintą Lietuvos Respublikos Seimo 2017 m. kovo 16 d. nutarimu Nr. XIII-226 (numatyta svarstyti balandžio mėn.), prašome teikiamą Įstatymo projektą **svarstyti artimiausiame Lietuvos Respublikos Vyriausybės posėdyje.**

PRIDEDAMA:

1. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimo „Dėl Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 5, 6, 9, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projekto pateikimo Lietuvos Respublikos Seimui“ projektas, 1 lapas.

2. Įstatymo projekto aiškinamasis raštas, 3 lapai.

3. Įstatymo projektas, 2 lapas.

4. Įstatymo projekto lyginamasis variantas, 2 lapas.

Vidaus reikalų ministras

Eimutis Misiūnas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENAMOSIOS VIETOS DEKLARAVIMO
ĮSTATYMO NR. VIII-840 5, 6, 9, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
PATEIKIMO LIETUVOS RESPUBLIKOS SEIMUI**

2017 m. d. Nr.
Vilnius

Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a :

1. Pritarti Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 5, 6, 9, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui ir pateikti jį Lietuvos Respublikos Seimui.
2. Prašyti Lietuvos Respublikos Seimą šį įstatymo projektą svarstyti skubos tvarka, atsižvelgiant į Lietuvos Respublikos Vyriausybės įsipareigojimus iki 2017 m. gruodžio 31 d. perkelti į Lietuvos Respublikos teritoriją 1105 užsieniečius, kuriems reikia prieglobsčio.
3. Įgalioti vidaus reikalų ministrą Eimutį Misiūną, o jam negalint dalyvauti – vidaus reikalų viceministrą Giedrį Surplį atstovauti Lietuvos Respublikos Vyriausybei, svarstant nurodytą įstatymo projektą Lietuvos Respublikos Seime.

Ministras Pirmininkas

Vidaus reikalų ministras

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENAMOSIOS VIETOS DEKLARAVIMO
ĮSTATYMO NR. VIII-840 5, 6, 9, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMO PROJEKTO
AIŠKINAMASIS RAŠTAS**

1. Įstatymo projekto rengimą paskatinusios priežastys, parengto projekto tikslai ir uždaviniai

Pagal Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymą (toliau – Įstatymas), Lietuvos Respublikoje gyvenantys asmenys privalo deklaruoti savo gyvenamąją vietą, išskyrus Įstatymo 8 straipsnyje nustatytas išlygas, arba būti įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą. Įstatymo 6 straipsnyje nurodytas baigtinis asmenų, kurie gali būti įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, kategorijų sąrašas.

Per metus Lietuvoje yra pateikiama apie 340 prieglobsčio prašymų ir apie 80 užsieniečių suteikiamas prieglobstis Lietuvos Respublikoje (pabėgėlio statusas ar papildoma apsauga). Priklausomai nuo suteikto statuso jiems išduodamas Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimas gyventi Europos Sąjungoje arba leidimas laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje. Taip pat pagal Lietuvos priisiimtus įsipareigojimus (įgyvendinant Europos Sąjungos Tarybos sprendimus) į Lietuvos Respublikos teritoriją iki 2017 m. gruodžio 31 d. turėtų būti perkelti 1105 užsieniečiai, kuriems reikia prieglobsčio (iki 2017 m. kovo 23 d. į Lietuvos Respubliką perkelti 262 užsieniečiai, kuriems reikia prieglobsčio).

Užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje yra teikiama Lietuvos valstybės parama integracijai, kai jie yra apgyvendinti Pabėgėlių priėmimo centre ir po to, kai tęsia integraciją savivaldybės teritorijoje. Lietuvos valstybės paramos integracijai laikotarpis savivaldybės teritorijoje trunka iki 12 mėnesių, tačiau gali būti pratęstas atsižvelgiant į aplinkybes (asmuo priklauso pažeidžiamų grupei, nepasirengęs integruotis ir kt.). Institucijos, dalyvaujančios tokių užsieniečių paramos integracijai procese ir padedančios susirasti jiems gyvenamąją vietą (išsinuomoti būstą), nurodo, kad didžioji dalis gyventojų dėl įvairių priežasčių nepageidauja, kad užsieniečiai, kuriems yra suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, deklaruotų savo gyvenamąją vietą jų būste. Šie užsieniečiai, paprastai neturintys jokių socialinių, ekonominių ir kitų ryšių su Lietuva, nemokantys lietuvių kalbos, negebantys savarankiškai spręsti kylančių problemų ir integracijos pradžioje būdami ypač socialiai pažeidžiami, susiduria su sunkumais integruotis tik pradėję šį procesą (pvz., negali kreiptis į savivaldybę dėl ikimokyklinio ir mokyklinio ugdymo savo vaikams, nors, perkeldama užsieniečius, kuriems reikia prieglobsčio, Lietuva prioritetą teikia šeimoms, kuriose dažniausiai yra mažamečių vaikų), o valstybės paramą šių užsieniečių integracijai teikiančios organizacijos – efektyviai teikti pagalbą.

Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo Nr. VIII-840 5, 6, 9, 10 ir 13 straipsnių pakeitimo įstatymo projektas (toliau – Įstatymo projektas) parengtas, siekiant sudaryti galimybę užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, Lietuvos valstybės paramos integracijai teikimo laikotarpiu būti įtrauktiems į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą pagal savivaldybę, kurios teritorijoje faktiškai gyvena, ir taip sudaryti palankesnes sąlygas šiems asmenims pradėti integruotis, t. y. prisitaikyti ir įsitraukti į visavertę valstybės politinį, socialinį, ekonominį ir kultūrinį gyvenimą, apimančią švietimo, sveikatos priežiūros, socialinių ir kitų paslaugų bei piniginių paramos gavimą, kad jie galėtų išlaikyti save ir dalyvauti visuomenės gyvenime.

Taip pat Įstatymo projektu siekiama ištaisyti 2015 m. birželio 30 d. Įstatymo Nr. VIII-840 pakeitimo įstatyme Nr. XII-1919, kuris įsigaliojo 2016 m. sausio 1 d., redagavimo klaidas, kurios iškreipė deklaravimo įstaigų funkcijas bei išplėtė asmenų ratą, kurie yra įtraukiami į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą.

2. Įstatymo projekto iniciatoriai (institucija, asmenys ar piliečių įgalioti atstovai) ir rengėjai

Įstatymo projektą parengė Vidaus reikalų ministerija.

3. Kaip šiuo metu yra reguliuojami įstatymo projekte aptarti teisiniai santykiai

Įstatyme yra nustatytas baigtinis asmenų, kurie gali būti įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, kategorijų sąrašas. Užsieniečiai, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, nepatenka į šį sąrašą.

Įstatyme nustatyta, kad dokumentus, patvirtinančius ar suteikiančius užsieniečiui teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, išduoda deklaravimo įstaigos, nors šiuos dokumentus išduoda vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos (migracijos padaliniai). Įstatyme nustatyta, kad į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą gali būti įtraukiami Sąjungos piliečio šeimos nario *leidimo gyventi* šalyje kortelę turintys užsieniečiai, t. y. į šią apskaitą gali būti įtraukti ir teisės šalyje gyventi *nuolat* neturintys Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariai, kai Europos Sąjungos valstybės narės piliečiai į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą pagal įstatymą gali būti įtraukiami tik tuo atveju, jeigu yra įgiję teisę šalyje gyventi nuolat. Taip pat Įstatyme nustatyta, kad deklaruojant gyvenamąją vietą, išvykimą iš Lietuvos Respublikos ar teikiant prašymą įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą, deklaravimo įstaigai, be kita ko, pateikiami užsieniečių asmens dokumentų, patvirtinančių teisėtą atvykimą į Lietuvos Respubliką ir buvimą joje, duomenys, nors deklaravimo duomenis turi užsieniečiai, turintys jau apibrėžtą buvimą šalyje statusą.

4. Kokios siūlomos naujos teisinio reguliavimo nuostatos ir kokių teigiamų rezultatų laukiama

Įstatymo projektu siūloma sudaryti galimybę įtraukti į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą užsieniečius, kuriems Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta tvarka suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, Lietuvos valstybės paramos integracijai teikimo laikotarpiu – pagal savivaldybę, kurios teritorijoje jie faktiškai gyvena. Šie asmenys deklaravimo įstaigai papildomai turėtų pateikti sutartį dėl Lietuvos valstybės paramos integracijai šiam asmeniui teikimo (šios sutartys nėra centralizuotai tvarkomos).

Įstatymo projektu siūloma išbraukti nuostatą, kad deklaravimo įstaiga užsieniečiams išduoda dokumentą, patvirtinantį ar suteikiantį teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, nes šiuos dokumentus išduoda vidaus reikalų ministro įgaliotos institucijos (migracijos padaliniai), patikslinti, kad į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtraukiami Sąjungos piliečio šeimos nario *leidimo nuolat* gyventi šalyje kortelės turintys užsieniečiai ir kad deklaravimo įstaigai pateikiami užsieniečių asmens dokumentų, patvirtinančių jų *teisėtą buvimą* Lietuvos Respublikoje, duomenys.

5. Numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatai (jeigu rengiant įstatymo projektus toks vertinimas turi būti atliktas ir jo rezultatai nepateikiami atskiru dokumentu), galimos neigiamos priimto įstatymo pasekmės ir, kokių priemonių reikėtų imtis, kad tokių pasekmių būtų išvengta.

Priėmus Įstatymą neigiamų pasekmių nenumatoma.

Užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, būtų sudarytos palankesnės sąlygos integruotis.

6. Kokią įtaką priimtas įstatymas turės kriminogeninei situacijai, korupcijai

Priimtas Įstatymas įtakos kriminogeninei situacijai, korupcijai neturės.

7. Kaip įstatymo įgyvendinimas atsilieps verslo sąlygoms ir jo plėtrai

Priėmus siūlomą Įstatymą, tiesioginio poveikio verslo sąlygoms ir jo plėtrai nenumatoma.

8. Įstatymo inkorporavimas į teisinę sistemą, kokius teisės aktus būtina priimti, kokius galiojančius teisės aktus reikia pakeisti ar pripažinti netekusiais galios

Priėmus siūlomą Įstatymą, naujų įstatymų priimti ar keisti galiojančių nereikės.

9. Ar įstatymo projektas parengtas laikantis Lietuvos Respublikos valstybinės kalbos, Teisėkūros pagrindų įstatymų reikalavimų, o įstatymo projekto sąvokos ir jas įvardijantys terminai įvertinti Terminų banko įstatymo ir jo įgyvendinamųjų teisės aktų nustatyta tvarka
 Įstatymo projektas parengtas laikantis nustatytų reikalavimų.

10. Ar įstatymo projektas atitinka Žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatas ir Europos Sąjungos dokumentus

Įstatymo projektas neprieštaruja Europos žmogaus teisių ir pagrindinių laisvių apsaugos konvencijos nuostatomis ir Europos Sąjungos teisei.

11. Jeigu įstatymui įgyvendinti reikia įgyvendinamųjų teisės aktų, kas ir kada juos turėtų priimti

Iki Įstatymo įsigaliojimo Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytojas (valstybės įmonė Registrų centras) turės pakeisti Asmenų įtraukimo į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą tvarkos aprašą, patvirtintą valstybės įmonės Registrų centro direktoriaus 2015 m. gruodžio 29 d. įsakymu Nr. V-295 „Dėl Asmenų įtraukimo į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą tvarkos aprašo patvirtinimo“, o vidaus reikalų ministras – Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo laikinai gyventi šalyje kortelės išdavimo, keitimo ir panaikinimo tvarkos aprašą, patvirtintą vidaus reikalų ministro 2008 m. liepos 25 d. įsakymu Nr. 1V-290 „Dėl Pažymos Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisei laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti išdavimo, keitimo ir panaikinimo tvarkos aprašo ir Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo laikinai gyventi šalyje kortelės išdavimo, keitimo ir panaikinimo Europos Sąjungos valstybės narės piliečio šeimos nariams tvarkos aprašo patvirtinimo“.

12. Kiek valstybės, savivaldybių biudžetų ir kitų valstybės įsteigtų fondų lėšų prireiks įstatymui įgyvendinti, ar bus galima sutaupyti (pateikiami prognozuojami rodikliai einamaisiais ir artimiausiais 3 biudžetiniais metais)

Įstatymui įgyvendinti papildomų valstybės biudžeto lėšų nereikės. Paminėtina, kad valstybės parama užsieniečiams, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, teikiama pagal specialiuosius įstatymus (Lietuvos Respublikos piniginės socialinės paramos nepasiturintiems gyventojams įstatymą, Lietuvos Respublikos išmokų vaikams įstatymą ir kt.).

13. Įstatymo projekto rengimo metu gauti specialistų vertinimai ir išvados

Įstatymo projekto rengimo metu vertinimų, rekomendacijų ir išvadų negauta.

14. Reikšminiai žodžiai, kurių reikia šiam projektui įtraukti į kompiuterinę paieškos sistemą, įskaitant Europos žodyno „Eurovoc“ terminus, temas bei sritis

Reikšminiai Įstatymo projekto žodžiai: „gyvenamoji vieta“, „deklaravimas“, „prieglobstis“.

15. Kiti, iniciatorių nuomone, reikalingi pagrindimai ir paaiškinimai.

Nėra.

**LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENAMOSIOS VIETOS DEKLARAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-840
5, 6, 9, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS**

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Užsienio valstybių piliečiai ar asmenys be pilietybės (toliau – užsieniečiai), kuriems patvirtinta ar suteikta teisė gyventi Lietuvos Respublikoje, gyvenamosios vietos deklaraciją pateikia gyvenamosios vietos deklaravimo įstaigai (toliau – deklaravimo įstaiga) per Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įgaliotas institucijas. Šie asmenys, pakeitę gyvenamąją vietą, gyvenamosios vietos deklaraciją pateikia tiesiogiai vienai iš deklaravimo įstaigų.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 6 straipsnio 2 dalį 4 punktu:

„4) užsieniečiai, kuriems Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta tvarka suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, Lietuvos valstybės paramos integracijai teikimo laikotarpiu – pagal savivaldybę, kurios teritorijoje jie faktiškai gyvena.“

2. Pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies 1, 3 ir 4 punktuose nurodyti asmenys į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtraukiami, kai jie deklaravimo įstaigai pateikia šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 1–7 punktuose nurodytus duomenis. Šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyti užsieniečiai papildomai pateikia sutartį dėl Lietuvos valstybės paramos integracijai teikimo gyvenamojoje vietoje savivaldybės teritorijoje.“

3. Pakeisti 6 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą gali būti įtraukiami tik tie šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti asmenys, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai arba užsieniečiai, turintys Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojo leidimą gyventi Europos Sąjungoje, leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje arba pažymą Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisei nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti, arba Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo nuolat gyventi šalyje kortelę, taip pat šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyti užsieniečiai, turintys leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje.“

3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų, taip pat užsieniečių asmens dokumentų, patvirtinančių jų teisėtą buvimą Lietuvos Respublikoje, kurie gali būti naudojami deklaruojant gyvenamąją vietą, duomenys (asmens dokumentą išdavusios valstybės pavadinimas, asmens dokumento rūšis, serija ir numeris, išdavimo data ir galiojimo data);“.

4 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Jeigu šio įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje nustatytu atveju gyvenamosios vietos deklaracija pateikiama deklaravimo įstaigai per Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įgaliotas institucijas, institucija, priėmusi užsieniečio gyvenamosios vietos deklaraciją, deklaravimo įstaigai ją pateikia ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo gyvenamosios vietos deklaracijos priėmimo dienos.“

5 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. Užsieniečiai, nurodyti šio įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje, gyvenamosios vietos deklaracijas pateikia dokumento, patvirtinančio ar suteikiančio teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, atsiėmimo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įgaliotoje institucijoje dieną.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.
2. Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministras ir Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytojas iki 2017 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS
GYVENAMOSIOS VIETOS DEKLARAVIMO ĮSTATYMO NR. VIII-840
5, 6, 9, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO
ĮSTATYMAS

2017 m.

d. Nr.

Vilnius

1 straipsnis. 5 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 5 straipsnio 6 dalį ir ją išdėstyti taip:

„6. Užsienio valstybių piliečiai ar asmenys be pilietybės (**toliau – užsieniečiai**), kuriems patvirtinta ar suteikta teisė gyventi Lietuvos Respublikoje, gyvenamosios vietos deklaraciją pateikia gyvenamosios vietos deklaravimo įstaigai (toliau – deklaravimo įstaiga) per Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įgaliotas institucijas. ~~Deklaravimo įstaiga šiems asmenims išduoda dokumentą, patvirtinantį ar suteikiantį teisę gyventi Lietuvos Respublikoje.~~ Šie asmenys, pakeitę gyvenamąją vietą, gyvenamosios vietos deklaraciją pateikia tiesiogiai vienai iš deklaravimo įstaigų.“

2 straipsnis. 6 straipsnio pakeitimas

1. Papildyti 6 straipsnio 2 dalį 4 punktu:

„4) **užsieniečiai, kuriems Lietuvos Respublikos įstatymo „Dėl užsieniečių teisinės padėties“ nustatyta tvarka suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, Lietuvos valstybės paramos integracijai teikimo laikotarpiu – pagal savivaldybę, kurios teritorijoje jie faktiškai gyvena.**“

2. Pakeisti 6 straipsnio 3 dalį ir ją išdėstyti taip:

„3. Šio straipsnio 1 dalyje ir 2 dalies 1, ~~ir~~ 3 **ir 4** punktuose nurodyti asmenys į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą įtraukiami, kai jie deklaravimo įstaigai pateikia šio įstatymo 9 straipsnio 2 dalies 1–7 punktuose nurodytus duomenis. **Šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyti užsieniečiai papildomai pateikia sutartį dėl Lietuvos valstybės paramos integracijai teikimo gyvenamojoje vietoje savivaldybės teritorijoje.**“

3. Pakeisti 6 straipsnio 5 dalį ir ją išdėstyti taip:

„5. Į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų apskaitą gali būti įtraukiami tik tie šio straipsnio 1 ir 2 dalyse nurodyti asmenys, kurie yra Lietuvos Respublikos piliečiai arba ~~užsienio valstybių piliečiai ar asmenys be pilietybės~~ **užsieniečiai**, turintys Lietuvos Respublikos ilgalaikio gyventojų leidimą gyventi Europos Sąjungoje, arba pažymą Europos Sąjungos valstybės narės piliečio teisei nuolat gyventi Lietuvos Respublikoje patvirtinti, arba Sąjungos piliečio šeimos nario leidimo **nuolat** gyventi šalyje kortelę, **taip pat šio straipsnio 2 dalies 4 punkte nurodyti užsieniečiai, turintys leidimą laikinai gyventi Lietuvos Respublikoje.**“

3 straipsnis. 9 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 9 straipsnio 2 dalies 6 punktą ir jį išdėstyti taip:

„6) asmens tapatybę patvirtinančių dokumentų, taip pat užsieniečių asmens dokumentų, patvirtinančių jų teisėtą atvykimą į Lietuvos Respubliką ir buvimą **Lietuvos Respublikoje** joje, kurie gali būti naudojami deklaruojant gyvenamąją vietą, duomenys (asmens dokumentą išdavusios valstybės pavadinimas, asmens dokumento rūšis, serija ir numeris, išdavimo data ir galiojimo data);“.

4 straipsnis. 10 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 10 straipsnio 7 dalį ir ją išdėstyti taip:

„7. Jeigu šio įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje nustatytu atveju gyvenamosios vietos deklaracija pateikiama deklaravimo įstaigai per Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įgaliotas institucijas, institucija, priėmusi ~~užsienio valstybės piliečio ar asmens be pilietybės~~ **užsieniečio** gyvenamosios vietos deklaraciją, deklaravimo įstaigai ją pateikia ne vėliau kaip per 3 darbo dienas nuo gyvenamosios vietos deklaracijos priėmimo dienos.“

5 straipsnis. 13 straipsnio pakeitimas

Pakeisti 13 straipsnio 2 dalį ir ją išdėstyti taip:

„2. ~~Užsienio valstybės piliečiai ir asmenys be pilietybės~~ **Užsieniečiai**, nurodyti šio įstatymo 5 straipsnio 6 dalyje, gyvenamosios vietos deklaracijas pateikia dokumento, patvirtinančio ar suteikiančio teisę gyventi Lietuvos Respublikoje, atsiėmimo Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministro įgaliotoje institucijoje dieną.“

6 straipsnis. Įstatymo įsigaliojimas ir įgyvendinimas

1. Šis įstatymas, išskyrus šio straipsnio 2 dalį, įsigalioja 2017 m. liepos 1 d.
2. Vidaus reikalų ministras ir Lietuvos Respublikos gyventojų registro tvarkytojas iki 2017 m. birželio 30 d. priima šio įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus.

Skelbiu šį Lietuvos Respublikos Seimo priimtą įstatymą.

Respublikos Prezidentas

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖS KANCELIARIJA
TEISĖS DEPARTAMENTAS

IŠVADA

**DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS GYVENAMOSIOS VIETOS DEKLARAVIMO
ĮSTATYMO NR. VIII-840 5, 6, 9, 10 IR 13 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO
PROJEKTO**

(toliau – Įstatymo projektas)

(TAP NR. 17-278, 17-279; TAIS NR. 16-14333(3), 16-14334(3))

2017-03-17 Nr.NV-712

Vilnius

Įvertinę Įstatymo projekto atitiktį įstatymams bei teisės technikos reikalavimams, teikiame šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Lietuvos Respublikos gyvenamosios vietos deklaravimo įstatymo (toliau – Įstatymas) 6 straipsnyje nustatytos tik kelios asmenų kategorijos, kurios įtraukiamos į gyvenamosios vietos neturinčių asmenų grupę. Jos išskirtos *atsižvelgiant į objektyvias aplinkybes, kodėl asmuo Įstatymo nustatyta tvarka negali deklaruoti gyvenamosios vietos* (neturi nuosavybės teise patalpų ar pastato ar kitos teisės naudotis tokia patalpa ar pastatu ir gyvena laikinojo apgyvendinimo įstaigose, viešose vietose; yra laikomi tardymo izoliatoriuose ir pataisos įstaigose ir kita). Įstatymo projekto aiškinamajame rašte (toliau – Aiškinamasis raštas), kaip priežastis, paskatinusi parengti Įstatymo projektą, nurodyta užsieniečių, kuriems suteiktas prieglobstis Lietuvos Respublikoje, negalėjimas deklaruoti gyvenamosios vietos, nes gyventojai nepageidauja, kad jų nuosavybės teise priklausančiuose būstuose šie užsieniečiai deklaruotų gyvenamąją vietą ir dėl to kyla problemos. Šią priežastį siūloma prilyginti kitoms Įstatymo 6 straipsnyje nustatytoms objektyvioms aplinkybėms, tačiau nepateikiami argumentai, kodėl išskiriama tik ši asmenų grupė, nes su šiomis problemomis gali susidurti ir daugiau asmenų grupių, kurios nuomoja būstą (pvz., kiti užsieniečiai ar Lietuvos Respublikos piliečiai). Manome, kad siekiant nepažeisti asmenų lygiateisiškumo principo išskiriant tam tikrą asmenų grupę, reikėtų Aiškinamajame rašte pagrįsti šios asmenų grupės teisinės padėties skirtumus palyginus su kitomis asmenų grupėmis, kurios taip pat neturi nuosavybės teise patalpų ar pastato ir juos nuomoja ir susiduria su tomis pačiomis Aiškinamajame rašte nurodytomis problemomis. Atkreiptinas dėmesys, kad analogišką pastabą teikė ir Teisingumo ministerija 2017 m. vasario 8 d. išvados Nr. (1.6)2T-99 1 punkte.

2. Siūlome tikslinti Įstatymo projekto 6 straipsnio 2 dalyje nurodytus *subjektus*, kurie turės priimti Įstatymo įgyvendinamuosius teisės aktus (žr. Aiškinamojo rašto 11 punktą).

3. Atsižvelgdami į Įstatymo projekto 6 straipsnio 1 dalyje nurodytą Įstatymo projekto įsigaliojimo datą, siūlome Vyriausybės nutarimą, kuriuo Seimui teikiamas Įstatymo projektas, papildyti nuostata dėl Įstatymo projekto *svarstymo skubos tvarka* ir nurodyti priežastis (atitinkamu paaiškinimu papildant ir Aiškinamąjį raštą) arba nukelti Įstatymo projekto įsigaliojimo datą.

4. Siūlome tikslinti Aiškinamojo rašto nuostatą, nes neaišku, kodėl nurodyta aplinkybė, kad į Lietuvą daugiausia perkeliamos mažamečių vaikų turinčios šeimos, sąlygoja tai, kad valstybės paramą užsieniečių integracijai teikiančios organizacijos negali efektyviai teikti pagalbą. Taip pat siūlome Aiškinamojo rašto 1 punkte atsisakyti trumpinio „užsieniečiai“, nes jis nevartojamas (pvz., 1 punkto ketvirtoji pastraipa, 3, 5 punktai).

1-ojo teisinės ekspertizės skyriaus vedėja

Daiva Gubistienė